

NOTAE NUMISMATICAE

ZAPISKI NUMIZMATYCZNE

Tom XX

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
SEKCJA NUMIZMATYCZNA
KOMISJI ARCHEOLOGICZNEJ PAN
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Kraków 2025

NOTAE NUMISMATICAE

ZAPISKI NUMIZMATYCZNE

Tom XX

MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE
SEKCJA NUMIZMATYCZNA
KOMISJI ARCHEOLOGICZNEJ PAN
ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Kraków 2025

Komitet naukowy / Scientific Committee:

Prof. Peter van Alfen, Prof. Michael Alram, Prof. Aleksander Bursche, Prof. François de Callataÿ, Dr Karsten Dahmen, Prof. Georges Depeyrot, Dr Haim Gitler, Prof. Wiesław Kaczanowicz, Elżbieta Korczyńska, Prof. Katerini Liampi, Prof. Andrew Meadows, Prof. Mariusz Mielczarek, Dr Hab. Jiří Militký, Prof. Janusz A. Ostrowski, Prof. Maciej Salamon, Prof. Bernhard Weissner

Redakcja / Editorial Board:

Redaktor / Editor in Chief – Jarosław Bodzek

Zastępca redaktora / Associate Editor – Mateusz Woźniak

Sekretarze / Secretaries – Barbara Zając, Dorota Malarczyk, Anna Bochnak

Redaktor tematyczny / Theme Editor:

Peter van Alfen

Redaktor językowy / Linguistic Editor:

Peter van Alfen

Recenzenci / Reviewers:

Dr Hab. Bartosz Awianowicz, Dr Hab. Tomasz Bochnak, Dr Hab. Mateusz Bogucki, Dr Gilles Bransbourg, Dr Barbara Butent-Stefaniak, Dr Vincent Drost, Dr Przemysław Dulęba, Dr Hab. Arkadiusz Dymowski, Dr Witold Garbaczewski, Dr Marek Jankowiak, Dr Piotr Jaworski, Dr Szymon Jellonek, Dr Lajos Juhász, Prof. Agata Kluczek, Dr Lucian Munteanu, Dr Hab. Kyrylo Myzgin, Dr Evgeni Paunov, Dr Agnieszka Smołucha-Sładowska, Prof. Petr Vorel, Dr David Wigg-Wolf, Dr Michał Zawadzki, Dr Bernward Ziehaus

Redaktorzy prowadzący / Managing Editors:

Barbara Zając, Dorota Malarczyk, Katarzyna Kwinta

Korekta / Proofreading:

Aeddan Shaw, David Wigg-Wolf

Projekt graficzny i typografia / Graphic design and desk top publishing:

Luiza Berdak

Skład i łamanie / Typesetting and page layout:

Knight Press

Adres redakcji / Address of the Editorial Office:

Muzeum Narodowe w Krakowie

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 12, 31-109 Kraków

tel. (+48) 12 433 58 50, e-mail: notae@mnk.pl

<http://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-l>

Wyłącznie odpowiedzialność za przestrzeganie praw autorskich dotyczących materiału ilustracyjnego ponoszą autorzy tekstów.
Authors of the texts bear the sole responsibility for observing the copyright illustrations.

Wersją pierwotną *Notae Numismaticae* – *Zapiski Numizmatyczne* jest wersja elektroniczna.

The electronic edition of the *Notae Numismaticae* – *Zapiski Numizmatyczne* is treated as its original version.

© Muzeum Narodowe w Krakowie i Autorzy, 2025

ISSN 1426-5435

SPIS TREŚCI / CONTENTS

- 9 Od redakcji
10 From the Editors

ARTYKUŁY / ARTICLES

- WIOLETTA PAZOWSKA
13 A New Specimen of the Krakow Type Stater
Nowy egzemplarz statera typu krakowskiego
- ŁUKASZ KIEFERLING
23 Comments on the Technology of Production of Krakow Type Staters
Uwagi na temat technologii produkcji staterów typu krakowskiego
- BARBARA ZAJĄC
45 The Cultural Identity of the “City of the Blind”. Roman Provincial Coinage in Calchedon
Tożsamość kulturowa „miasta ślepców”. Rzymskie mennictwo prowincjonalne Chalcedonu
- SZYMON JELLONEK
67 Coins from the *Retentura* (Sector XIII) of the Legio I Italica Fortress in Novae
Monety z retentury (sektor XIII) obozu legionowego Legio I Italica w Novae
- LAJOS JUHÁSZ
81 A Miscast Denarius from the Hungarian Barbaricum
Wadliwie odlany denar z węgierskiego Barbaricum
- KRZYSZTOF JARZECKI
103 A Gold-plated Barbarian Imitation of a Roman Coin Found in Karczyn-Wieś in Kuyavia
Brązowe pozłacane barbarzyńskie naśladownictwo rzymskiej monety znalezione w Karczynie-Wsi na Kujawach
- JACEK PIKULSKI, KYRYŁO MYZGIN, JAROSŁAW BODZEK
125 A New Find of a Solidus of Constantine I from the Vicinity of Jakuszowice
Nowe odkrycie solidu Konstantyna I z okolic Jakuszowic

- STEPAN STEPANENKO, ERIC OLLIVIER, HENNADII SVYSTUN,
IEVHENIIA KALUHINA
- 147 Tracing Early 9th-Century Islamic Silver Flows: New Evidence from Tsarino (Mayaki) on the Donets River, Ukraine
Śledzenie napływów islamskiego srebra na początku IX wieku: nowe dowody z Tsarino (Mayaki) nad Dońcem, Ukraina
- PAWEŁ MILEJSKI, RADOSŁAW ZDANIEWICZ
- 199 Coins from the Archaeological Research at the Church of St. George in Czechowice
Monety z badań archeologicznych kościoła św. Jerzego w Czechowicach
- DARIUSZ F. JASEK
- 249 A Reassessment of the Attribution of the BB Dies of Sigismund III Vasa's 100 Ducats Issue
Rewizja atrybucji autorstwa stempli BB studukatówki Zygmunta III Wazy
- JAROSŁAW BODZEK
- 273 Zygmunt Mineyko (1840–1925) and His Gift of Ancient Greek, Roman, and Byzantine Coins to the Jagiellonian University
Zygmunt Mineyko (1840–1925) i jego dar starożytnych monet greckich, rzymskich oraz bizantyńskich dla Uniwersytetu Jagiellońskiego
- BARBARA ZAJĄC
- 311 The Paper Money Collection of the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow between 1919–1949
Kolekcja pieniądza papierowego Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie w latach 1919–1949

RECENZJE / REVIEWS

- JAROSŁAW BODZEK
- 343 STEFAN KRMNICEK and EREN-CAN MERAL, *Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland. Münzsammlung der Universität Tübingen 7. Heft Ägypten: Alexandria und Gaumünzen. Augustus–Diocletianus. Nr 1–1154*, Propylaeum, Heidelberg 2025
- PAWEŁ KOCHAŃSKI
- 346 PIERLUIGI DEBERNARDI, *Roman Republican Silver Coins*. Vol. 1: *Beginnings – 200 BC*, Artemide Aste s.r.l., San Marino 2024

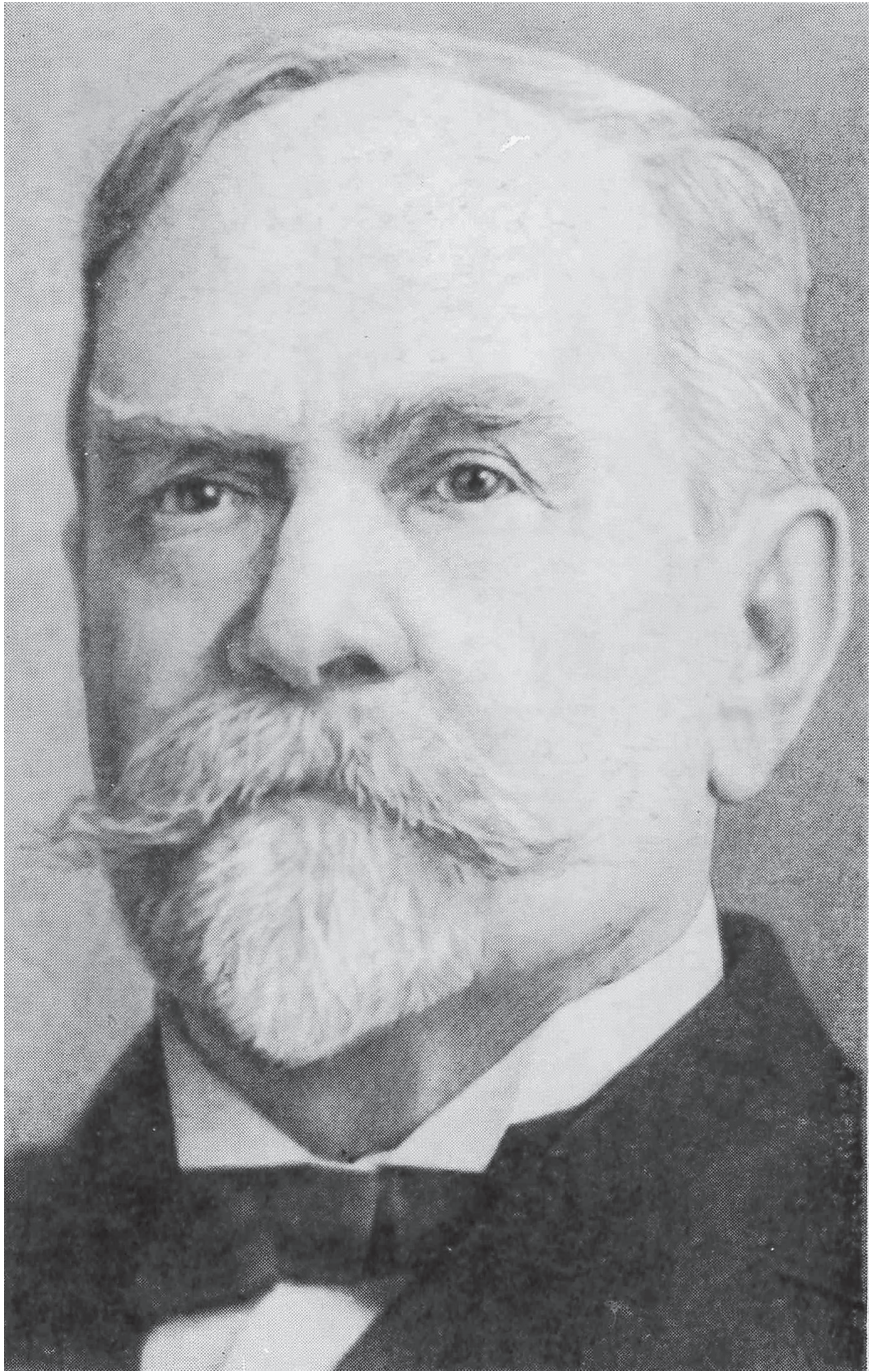
- JAROSŁAW BODZEK
350 BARTŁOMIEJ BARTECKI, ANNA HYRCHAŁA and KYRYLO MYZGIN
(eds.), *Skarb z Cichobórze. Studia nad depozytem rzymskich denarów oraz ich naśladownictw / The Cichobórz Hoard. A Study of the Deposit of Roman Denarii and Their Imitations*, Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie, Hrubieszów 2023
- SZYMON JELLONEK
355 AGATA ALEKSANDRA KLUCZEK, *Ktistes i inni. Bohaterowie mitów i legend w rzymskim mennictwie prowincjonalnym (235–276)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2025
- BARBARA ZAJĄC
358 CHRISTOPHER HOWGEGO, *Roman Provincial Coinage*. Vol. IV.4: *Antoninus Pius to Commodus (AD 138–192). Egypt*. Part 1: *Introduction and Catalogue*. Part 2: *Indexes and Plates*, British Museum Press, Bibliothèque nationale de France, London–Paris 2023
- KATARZYNA BALBUZA
364 JEROME MAIRAT, *The Roman Imperial Coinage*. Vol. V.4: *The Gallic Empire (AD 260–274)*, Spink & Son Ltd, London 2023

KRONIKI / CHRONICLES

- MATEUSZ WOŹNIAK
371 *Kronika Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (2024)*
379 *The Chronicle of the Numismatic Cabinet of the National Museum in Krakow (2024)*
- JAROSŁAW BODZEK
389 *Kronika Sekcji Numizmatycznej Komisji Archeologicznej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie (2025)*
391 *The Chronicle of the Numismatic Section of the Archaeological Commission of the Polish Academy of Sciences, Krakow Branch (2025)*

NEKROLOGI / OBITUARIES

- NATHAN T. ELKINS
397 William E. Metcalf (1947–2025)
399 Bibliography of William Edward Metcalf
- HELLE W. HORSNÆS, JENS CHRISTIAN MOESGAARD
411 Jørgen Steen Jensen (Frederiksberg, 1 November 1938–Frederiksberg, 1 February 2025)

Zygmunt Mineyko (1840–1925). Fot. Archiwum Muzeum Narodowego w Krakowie
Zygmunt Mineyko (1840–1925). Photo: Archives of the National Museum in Krakow

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce tom XX *Notae Numismaticae – Zapisków Numizmatycznych*. Zgodnie z przyjętymi przez nas zasadami wszystkie teksty publikujemy w językach kongresowych, z angielskimi i polskimi abstraktami. Zawartość obecnego tomu oraz tomy archiwalne są zamieszczone w formie plików PDF na stronie internetowej Muzeum Narodowego w Krakowie (<https://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>). Na stronie dostępne są ponadto wszelkie informacje ogólne o czasopiśmie oraz instrukcje dla autorów i recenzentów.

Sto lat temu 27 grudnia 1925 roku zmarł w Atenach Zygmunt Mineyko (1840–1925), człowiek o niezwykłym życiorysie, oddany Ojczyźnie patriota, weteran Powstania Styczniowego, emigrant, a jednocześnie filhellen i honorowy obywatel Grecji. Jego zasługi na polu walki z rosyjskim zaborcą, emigracyjna tułaczka i wkład w budowę Państwa Greckiego są dosyć dobrze znane, głównie dzięki spisany przez niego samego pamiętnikom przechowywanym w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie, w części wydanych drukiem w 1971 roku pod tytułem *Z Tajgi pod Akropol*. Dzięki publikacjom polskich i greckich archeologów znane są również dokonania Mineyki na polu archeologii, a w szczególności jego udział w badaniach na terenie położonego w Epirze słynnego sanktuarium Zeusa w Dodonie.

Zygmunt Mineyko interesował się również numizmatyką i nie były to zainteresowania powierzchowne. Spod jego pióra wyszło – niestety nigdy nieopublikowane – dzieło poświęcone jak sam pisał „objawom numizmatyki”. Rękopis tej pracy przechowywany obecnie we Lwowie, w dawnych zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, pozwala uznać ją za bardzo nowoczesne i wyprzedzające swe czasy opracowanie. Zygmunt Mineyko jest również ściśle powiązany z historią zbiorów numizmatycznych Muzeum Narodowego w Krakowie. W latach 1924 i 1926 do zbiorów krakowskiego Muzeum Narodowego trafiło w dwóch transzach prawie sto antycznych monet podarowanych przez Stanisława Mineykę (1875–1924), syna Zygmunta. Choć formalnie ofiarodawcą był Stanisław najprawdopodobniej inspiratorem daru był jego ojciec, który z powodzeniem realizował ideę wzbogacania polskich instytucji naukowych i muzeów zespołami starożytnych monet. Dary takie zostały lub miały zostać przekazane Muzeum Narodowemu w Warszawie, Uniwersytetowi Wileńskiemu, Uniwersytetowi Jagiellońskiemu oraz jak wspomniano Muzeum Narodowemu w Krakowie. Niniejszy tom naszego czasopisma pragniemy dedykować pamięci Zygmunta i Stanisława Mineyków.

Redakcja

Dear Readers,

We are delighted to present you with volume 20 of *Notae Numismaticae – Zapiski Numizmatyczne*. As is our policy, we publish all texts in the congress languages, with English and Polish abstracts. The contents of current volume and archive numbers are available as PDF files on the website of the National Museum in Krakow (<https://mnk.pl/notae-numismaticae-zapiski-numizmatyczne-1>). The website also provides all general information about the journal, along with guidelines for authors and reviewers.

One hundred years ago, on 27 December 1925, Zygmunt Mineyko (1840–1925) died in Athens. He was a man with an extraordinary life story, a devoted patriot, a veteran of the January Uprising, an emigrant, and at the same time a philhellene and honorary citizen of Greece. His achievements in the fight against the Russian invader, his wanderings as an emigrant, and his contribution to the building of the Greek state are quite well known, mainly thanks to his memoirs, stored in the Jagiellonian Library in Krakow, some of which were published in 1971 under the title *Z Tajgi pod Akropol* (From the Taiga to the Acropolis). Thanks to publications by Polish and Greek archaeologists, Mineyko's achievements in the field of archaeology are also well known, in particular his participation in research at the famous sanctuary of Zeus in Dodona, located in Epirus.

Zygmunt Mineyko was also interested in numismatics, and this interest was far from superficial. He wrote a work devoted to what he called “the manifestations of numismatics”, which, unfortunately, was never published. The manuscript of this work, currently stored in Lviv, in the former collections of the Ossoliński National Institute, allows us to consider it a very modern and ahead-of-its-time study. Zygmunt Mineyko is also closely associated with the history of the numismatic collections of the National Museum in Krakow. In 1924 and 1926, almost a hundred ancient coins donated by Stanisław Mineyko (1875–1924), Zygmunt's son, were added in two tranches to the collection of the National Museum in Krakow. Although Stanisław was formally the donor, it was most likely his father who inspired the donation, as he had successfully implemented the idea of enriching Polish scientific institutions and museums with collections of ancient coins. Such donations were or were to be donated to the National Museum in Warsaw, Vilnius University, the Jagiellonian University in Krakow, and, as mentioned, the National Museum in Krakow. We would like to dedicate this volume to the memory of Zygmunt and Stanisław Mineyko.

The Editors

DOI: 10.52800/ajst.1.20.r1

STEFAN KRMNICEK and EREN-CAN MERAL

Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland. Münzsammlung der Universität Tübingen 7. Heft Ägypten: Alexandria und Gaumünzen. Augustus–Diocletianus. Nr 1–1154, Propylaeum, Heidelberg 2025, 226 pages; ISBN 978-3-96929-303-4 (Hardcover), ISBN 978-3-96929-263-1 (PDF); DOI: 10.11588/propylaeum.1366

The collection of ancient coins at the Institut für Klassische Archäologie of the University of Tübingen is one of the finest of its kind. Therefore, we should welcome the seventh volume of the *Sylloge Nummorum Graecorum* series, which presents the next part of this collection. The catalog was prepared by Stefan Krmnicek and Eren-Can Meral. Both authors are associated with the Institut für Klassische Archäologie, and Professor Krmnicek is, among other things, the curator of the Institute's numismatic collection. The volume contains Roman provincial coins minted in Alexandria and coins of the nomes. The chronological scope of the volume covers Egyptian coinage from the time of Augustus to Diocletian.

The current collection of Roman era coins of Egypt at the Institut für Klassische Archäologie consists of two groups: the collection of Karl von Schäffer, acquired in the 19th century (1888), and the collection of Hildebrecht Hommel, acquired in 1975 (cf. p. ix).

The volume includes 1,154 coins of which 11 date back to the time of Augustus (Augustus: Cat. 1–10; Livia: Cat. 11). The Julio-Claudian dynasty is represented by 120 specimens, including eight of Tiberius (Tiberius: Cat. 12–17; Livia: Cat. 18–19), two of Caligula (Cat. 20–21), 26 of Claudius (Claudius: Cat. 22–44; Agrippina Minor: Cat. 45–47) and 84 of Nero (Cat. 48–131). Nine coins come from the Year of Four Emperors, including six coins of Galba (Cat. 132–137), two of Otho (Cat. 138–139) and one of Vitellius (Cat. 140). There are relatively few coins from the Flavian dynasty in the collection – a total of 38 specimens, including 21 of Vespasian (Cat. 141–161), three of Titus (Cat. 162–164) and four of Domitian (Cat. 165–168). The Antonine dynasty is much better represented. In total, the university collection contains 290 coins of the rulers of this dynasty – one coin of Nerva (Cat. 169), 30 of Trajan (Cat. 170–199), 126 of Hadrian (Hadrian: Cat. 200–318; Sabina: Cat. 319–320; Aelius Caesar: Cat. 321–323; Antinous: Cat. 324–325), 89 of Antoninus Pius (Antoninus: Cat. 326–408; Faustina Minor: Cat. 409–411; Marcus Aurelius: Cat.

412–414), 23 of Marcus Aurelius (Marcus Aurelius: Cat. 415–422; Lucius Verus: Cat. 423–434; Faustina Minor: Cat. 435–436; Lucilla: Cat. 437) and 21 of Commodus (Cat. 438–458). The Severan dynasty is represented by 55 specimens, including two coins of Septimius Severus (Cat. 459–460), 14 of Elagabalus (Elagabalus: Cat. 461–467; Julia Maesa: Cat. 468; Julia Soemias: Cat. 469; Julia Paula: Cat. 470–472; Julia Aquila Severa: Cat. 473; Annia Faustina: Cat. 474), and 39 of Severus Alexander (Cat. 475–513). There are 89 coins of the emperors who ruled in the first half of the 3rd century after the fall of the Severans, including 16 of Maximinus Thrax (Cat. 514–529), one of Balbinus (Cat. 530), 21 of Gordian III (Gordian III: Cat. 531–549; Sabinia Tranquillina: Cat. 550–551), 35 of Philip I (Philip I: Cat. 552–577; Philip II: Cat. 578–581; Otacilla Severa: Cat. 582–586), eight of Trajan Decius (Trajan Decius: Cat. 587–593; Herennia Etruscilla: Cat. 594), seven of Trebonianus Gallus (Trebonianus Gallus: Cat. 595–598; Volusianus: Cat. 599–601) and only one of Aemilianus (Cat. 602). The reigns of Valerianus and Gallienus are represented by 82 coins, with a significant predominance of those minted by the latter ruler (Valerianus: Cat. 603–614; Gallienus: Cat. 615–667; Salonina: Cat. 668–692; Valerian II: Cat. 693–695; Saloninus: Cat. 696). There are also 322 coins minted on behalf of other emperors of the second half of the 3rd century AD, with a clear predominance of coins of Claudius II, Aurelian, and Probus (Macrianus: Cat. 697; Quietus: Cat. 698; Claudius II: Cat. 699–781; Quintillus: Cat. 782; Aurelian: Cat. 783–838; Aurelian and Vaballathus: Cat. 839–872; Ulpia Severina: Cat. 873–881; Zenobia: Cat. 882; Tacitus: Cat. 883–896; Probus: Cat. 897–984; Carus: Cat. 985–988; Carinus as Caesar: Cat. 989–997; Numerianus: Cat. 998–1007; Carinus: Cat. 1008–1016; Divus Carus: Cat. 1017–1018). Finally, the period of the Tetrarchy comprises 130 items (Diocletianus: Cat. 1019–1097; Maximianus: Cat. 1098–1145; Constantius I: Cat. 1146–1147; Galerius Maximianus: Cat. 1148). As can be seen, the composition of the Institut für Klassische Archäologie collection is quite diverse, and alongside periods that are quite well represented, there are others whose representation is very poor.

Coins of the Egyptian nomes constitute a much smaller group in the collection, with only six specimens in total (Cat. 1149–1154). This group includes coins from Arsinoites (Trajan), Athribites (Hadrian), Koptites (Hadrian), Menelaïtes (Antoninus Pius – two coins) and Sebennytes kato Topon (Hadrian) nomes.

Separate categories in the catalog are those of tooled coins (Cat. R1–R3) and counterfeits (Cat. F1–F34).

Overall, the catalog has been prepared with great care. The layout of the entries is very clear. In addition to standard information, individual entries contain references

to the Schäffer or Hommel collections. The literature used as references includes all the most important publications including RPC series.

The excellent quality of the photographs taken by Eren-Can Meral is also worth noting. They are presented in color and add value to the reviewed publication.

Finally, it is worth noting that most of the coins from Roman Egypt in the collection of the Institut für Klassische Archäologie are in good or very good condition. Although this is not one of the world's largest collections, its publication, including Open Access of digital version, and thus its introduction into scientific discussion, represents a significant expansion of the database of objects available for research.

JAROSŁAW BODZEK

Jagiellonian University in Krakow, Institute of Archaeology

ORCID: 0000-0002-4272-4117

Author's address:

Jarosław Bodzek
Jagiellonian University, Institute of Archaeology
11 Gołębia Street, 31-007 Krakow, Poland
jaroslaw.bodzek@uj.edu.pl